

Det nya förstärkta systemet för omställning och kompetens

– Lag och Huvudavtal fr o m 1 oktober 2022

Version april 2022

Baserat på det kommande Huvudavtalet och propositionen "Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden"

Bakgrund

- **Januariöverenskommelsen (S,C,L och Mp)**
- **Förhandlingar SN, PTK och LO**
 - 1) Principöverenskommelse om parternas gemensamma krav på staten
 - 2) Utkast till framtida Huvudavtal om trygghet, omställning och anställningsskydd
- **Politiken vidare med parternas överenskommelse – 3 utredningar;**
 1. *En ny omställningsorganisation som ska erbjuda och finansiera grundläggande omställnings- och kompetensstöd*
 2. *Anställningsskydd och tillhörande arbetslöshetsförsäkringsfrågor*
 3. *Ett nytt och parallellt offentligt studiestöd*

Ds (2021:16-18) juni 2021 och Lagrådsremiss 27 januari 2022 – i linje med parternas principöverenskommelse

Beslut väntas under Q2 2022 och ikraftträdande 1 oktober

- **Propositionen**

*”Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden”
presenterad av regeringen den 18 mars 2022*

- **Beslut / antagande**

- Riksdagsbeslut, väntas Q2 2022
- Slutligt antagande Huvudavtalet, i juni 2022 när staten verkställt parternas krav

Innefattar ytterligare reformer i regelverket avseende anställningsskydd och omställning för de arbetsmarknadsparter som antar Huvudavtalet.

Det nya förstärkta systemet för omställning och kompetens ska ses i relation till LAS-förändringarna

En reformerad arbetsrätt

Förbättrad möjlighet till
**omställnings- och
kompetensstöd**
(via TRR/TSL respektive via staten)

Ett nytt statligt
omställningsstudiestöd

Förbättrad möjlighet till omställnings- och kompetensstöd

Teknikföretagen

Förbättrad möjlighet till omställnings- och kompetensstöd

– Vad innebär förändringarna i huvudsak?

- Förbättrat tjänsteutbud och större målgrupp via parternas omställningsorganisationer (TRR och TSL), med nya Huvudavtalet.
- Staten kommer (via Kammarkollegiet) att tillhandahålla grundläggande omställnings- och kompetensstöd även för individer som inte omfattas av kollektivavtal.
- Arbetsgivare med kollektivavtal kan få statligt ersättning för motsvarande om tjänsterna tillhandahålls av ”registrerad omställningsorganisation”, vilket TRR och TSL kommer att vara.
- Förändringarna tillämpas från och med den 1 oktober 2022. (De nya lagreglerna träder dock i kraft den 30 juni 2022).

Förbättrad möjlighet till omställnings- och kompetensstöd

– Målgrupper för omställnings- och kompetensstöd

- Följande målgrupper kommer att kunna ansöka om omställnings- och kompetensstöd efter förändringarna. (Gäller såväl via TRR/TSL som via Kammarkollegiet).
 - Uppsagda på grund av:
 - arbetsbrist
 - sjukdom
 - Visstidsanställda vars anställning löpt ut
 - Befintligt anställda
- Utgångsläget via TRR och TSL.
 - Tjänsterna finns tillgängliga för tillsvidareanställda som sagts upp p.g.a. arbetsbrist (samt p.g.a. sjukdom via TRR).

Förbättrad möjlighet till omställnings- och kompetensstöd

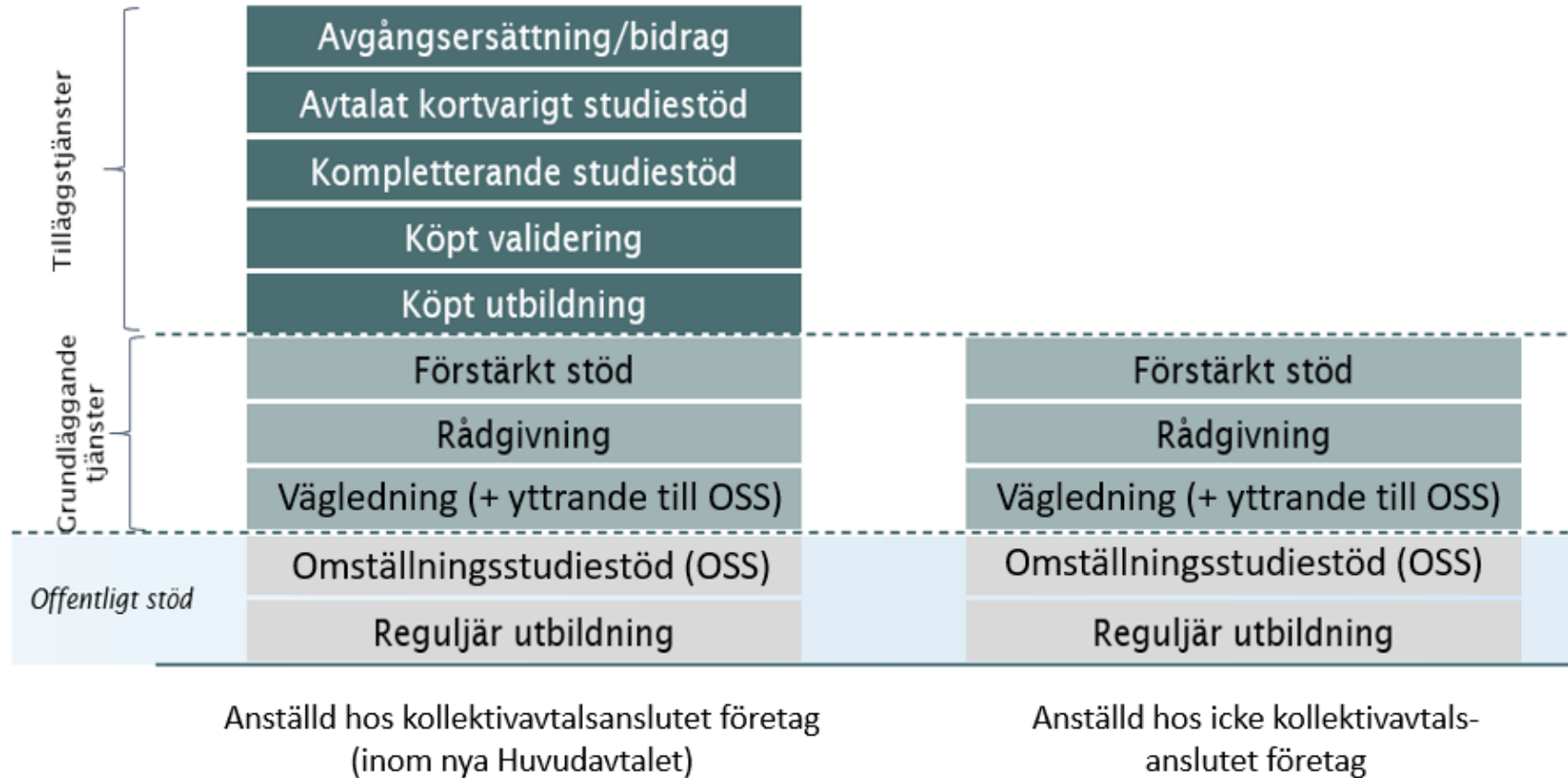
– Tjänsteutbudet efter förändringarna

- Grundläggande tjänster som kommer att finnas såväl via TRR och TSL som via Kammarkollegiet:
 - Rådgivning
 - Vägledning (inklusive yttrande till Omställningsstudiestöd)
 - Förstärkt stöd (dvs. mer omfattande rådgivning etc. för uppsagda på grund av sjukdom)
- TRR och TSL kommer därutöver att erbjuda tilläggstjänsterna:
 - Köpt utbildning och validering
 - Kompletterande studiestöd (för dem som beviljats det nya statliga omställningsstudiestödet)
 - Kortvarigt studiestöd (ersättning vid kortare utbildningar där omställningsstudiestöd ej kan sökas)
 - Avgångsersättning (AGE) respektive avgångsbidrag (AGB)
- Utgångsläget via TRR och TSL:
 - De tjänster som finns är grundläggande omställningstjänster (rådgivning och vägledning), köpt utbildning, AGE/AGB (samt begränsat studiestöd och förstärkt stöd för sjuka via TRR)

Förbättrad möjlighet till omställnings- och kompetensstöd

– Tjänsteutbudet efter förändringarna

Förbättrad möjlighet till omställnings- och kompetensstöd

– Kvalifikationskrav för att få stöd

- Kvalifikationskrav för grundläggande omställnings- och kompetensstöd:
 - Stöd får beviljas arbetstagare som har arbetat i genomsnitt 16 timmar per vecka under varje kalendermånad i minst 12 månader inom en ramtid på 24 månader.
 - Överhoppningsbar tid: Tid då arbetstagaren uppburit ersättning för föräldraledighet, varit sjukskriven, gjort värnplikt eller fått omställningsstudiestöd.
 - En schablonregel tillämpas för ansökningar via Kammarkollegiet, men ej via TRR/TSL. (Schablonregeln innebär att arbetsvillkoret är uppfyllt om individen haft en inkomst om minst 25 procent av inkomstbasbeloppet per månad).
- Kvalifikationskrav för tilläggstjänster via TRR och TSL:
 - Högre krav gäller för tilläggstjänster via TRR och TSL.
 - De varierar tjänsterna emellan. (Till studiestöden är kraven motsvarande som för det statliga omställningsstudiestödet och för AGE/AGB gäller åldersgränsen 40 år).
 - Dessutom ska alltid arbetsvillkoret för grundtjänsterna vara uppfyllt vid ett TRR/TSL-anslutet företag.

Förbättrad möjlighet till omställnings- och kompetensstöd

– Avgift, ersättning från staten och administration

- Avgifter för omställnings- och kompetensstöd enligt nya Huvudavtalet:
 - För tjänstemän via TRR: 0,4 procent av lönesumman, efter avdragen statlig ersättning.
 - För arbetare via TSL: 0,34 procent av lönesumman, efter avdragen statlig ersättning.
 - Den ordinarie avgiften idag är i båda fallen 0,3 procent av lönesumman.
- Statlig ersättning till arbetsgivare med kollektivavtal (för grundtjänster från ”registrerad omställningsorganisation”) kommer att vara 0,15 procent av lönesumman.
- Praktiskt kommer hanteringen att skötas av administrationsbolagen för kollektivavtalade försäkringar. (Fora för TRR och TSL).

Det nya omställningsstudiestödet

Teknikföretagen

Det nya statliga omställningsstudiestödet

– Administration, antal veckor och åldersgränser

- Ett nytt statligt omställningsstudiestöd (också administrerat av CSN) införs
- Omställningsstudiestöd kan lämnas under högst 44 heltidsveckor
- Detta för utbildningar i Sverige
 - som ger rätt till andra studiestöd från CSN
 - och sådana som finansieras av omställningsorganisationer
- Stöd kan sökas för utbildningar:
 - som är minst 1 vecka (motsvarande heltidsstudier),
 - med en lägsta studietakt på 20 procent (tillåtna studietakter 20, 40, 50, 60, 75 och 100 procent)
 - och som motsvarar max 80 veckors heltidsstudier (dock möjlighet till längre utbildningar för den som fyllt 40 år)
- Stöd beviljas enbart för utbildningar som stärker den studerandes framtida ställning på arbetsmarknaden, med beaktande av arbetsmarknadens behov

Det nya statliga omställningsstudiestödet

– Kvalifikationskrav för att få stöd

- Etableringsvillkor
 - Individen ska ha arbetat i genomsnitt 16 timmar per vecka i minst 96 månader under ramtid av 14 år
 - Andra inkomster, t.ex. föräldrapennings, graviditetspenning, närståendepenning, rehabiliteringspenning, sjukpenning, smittbärrapenning får tillgodoräknas som motsvarande förvärvsarbete under högst 24 månader
- Aktualitetsvillkor
 - Individen ska ha arbetat i genomsnitt 16 timmar per vecka under minst tolv månader inom en ramtid på 24 månader
 - Överhoppningsbar tid: Tid då arbetstagaren uppburit ersättning för föräldraledighet, varit sjukskriven, gjort värnplikt eller fått omställningsstudiestöd.
 - (Dvs. motsvarande som för grundläggande omställningstjänster – inklusive reglerna om ”överhoppningsbar tid”)
- Båda villkoren kan bevisas med en schablonregel baserad på inkomst, 25 procent av IBB per månad, 17050 kr (2021)

Det nya statliga omställningsstudiestödet

– Ersättningsnivåer (ink. kompletterande ersättning enligt nya huvudavtalet)

- Statligt omställningsstudiebidrag
 - upp till 80 procent av inkomsten
 - taknivå 4,5 IBB per år, vilket maximalt ger 21 300 kr/mån (2022)
- Därtill avtalat kompletterande stöd med nya huvudavtalet
 - 80 procent av inkomsten, taknivå 5,5 IBB per år
 - 65 procent av inkomsten, taknivå 12 IBB per år
- Ovanpå det lånemöjlighet
- Ingen ska kunna bli överkompenserad
- Beräkningen baseras på sjukpenninggrundande inkomst (SGI)
- Vid nyttjande för deltidsstudier förändras parametrarna proportionellt mot studietakten.

Det nya statliga omställningsstudiestödet

– Stärkt ställning med beaktande av arbetsmarknadens behov

- Vad innebär ”Utbildningar som stärker den studerandes framtida ställning på arbetsmarknaden, med beaktande av arbetsmarknadens behov?”
 - Individuell prövning baserat på individens förutsättningar och situation
 - Inte något förbud mot vidareutbildning inom ett befintligt arbetsområde
 - Dock kan stödet inte användas för utbildning:
 - av hobby eller självförverkligande karaktär
 - som är specifik enbart för en viss arbetsgivare
(vilket inte hindrar utbildningen som även är till nytta även för andra arbetsgivare t.ex. inom samma bransch)
 - som den sökandes arbetsgivare skäligen borde tillhandahålla
för att den sökande ska klara av att utföra sina ordinarie arbetsuppgifter
 - från vilken den sökande redan har ett slutbetyg, examensbevis eller motsvarande

Det nya statliga omställningsstudiestödet

– Ansökningsprocess och ikraftträdande

- CSN ska lägga särskild vikt vid yttrande från omställningsorganisation vid bedömning av om ”*Utbildningen stärker den studerandes framtida ställning på arbetsmarknaden, med beaktande av arbetsmarknadens behov*”.
- I praktiken bör därför ansökningsprocessen börja hos omställningsorganisation som utfärdar yttranden i samband med vägledningstjänsten.
- Det nya studiestödet tillämpas på ansökningar från och med den 1 oktober 2022, för studier efter 31 december 2022. (Lagen träder dock i kraft den 30 juni 2022)
- Omställningsorganisationerna tillhandahåller yttrande med start 1 oktober 2022.

Kontakta oss för mer information!

Webinarier och ytterligare information kommer under våren 2022!

